

Ei koskaan pidä sanoa ei koskaan

Sanaristikkoseura Sanaseppojen ke-säpäivät 2026 ovat takanapäin ja hyvä mieli niistä jäi kuten aikaisemminkin. Seuraavalla kerralla tapahtuma on lähempänä kuin pitkään aikaan. Hämeenlinnasta ei kauan ajele Valkeakoskelle. Olen lukemattomia kertoja elämäni aikana huomannut, että olen henkilö, jonka ei pitäisi missään tilanteessa sanoa ei koskaan.

Taas minun kävi niin kuin ennenkin. Kun Heli haastatteli kolmisen kuukautta sitten minua podcastiin, taivastelin sitä kuunnellessa, miten huonoksi puheeni on mennyt. Sairastuin Parkinsonin tautiin noin viisi vuotta sitten. Lääkäri kyllä kertoi, että siinä sairaudessa käy useasti niin, että äänihuulet kovettuvat ja jälki on sen mukaista. Johtaakohan se siihen, että lähes mykäksi menen?

Pullahti mieleeni asia menneisyydestä. Vietin Japanissa työasioissa muutaman viikon kesällä 1995. Meitä oli kolme suomalaista matkassa ja yhtenä iltana työn tilaaja kutsui meidät karaokeravintolaan iltaa viettämään. Kuuntelimme ja katsoelimme samalla, kuinka työelämässä jättyä käytöksiä japanilaismiehestä muodostui hetkessä sulavakäytöksi-

nen rohkea tyyppi, kun hän otti hieman alkoholia. Siellä oli hauska seurata, miten paljon paikallisen väestön käyttäytymisessä oli eroa pelkästään siinä, että ulkopuolella piti olla niin sanottu virka-ilme kasvoilla.

Tuolloin minä seurasin touhua kuin ulkopuolinen ja kavereille sanoinkin, että minä en koskaan kyllä laula karaokea. Kun sitten sairastuin Parkinsonin tautiin, jouduin vastaamaan neurologin suoraan kysymykseen, olenko valmis tekemään kaikkeni saadakseni pitää puhekykyäni?

Pari kuukautta sitten rohkaisin mieleäni ja lauloin karaokea ollessani viikon kuntoutuksessa Maskussa. Sehän ei ollutkaan minulle ihan pikkujuttu, koska olin ääneen sanonut, etten koskaan laula sitä. Tiedän että olen aikaisemmin ollut lahjakas puhuja, mutta enää en sitä ole. Merkillistä kuinka miehen itsetunto on lujilla, kun joutuu tilanteeseen, missä kilpailu on tarpeetonta, mutta kilvoittelulu tarpeellista.

Kaikki edellä sanottu on sovellettavissa myös kuvaristikoiden laadintaan ja ratkomiseen. Kun kynä jonakin päivänä ei pysykään enää kädessä, vieläkö kilvoittelen itseni kanssa? En tiedä. Toivottavasti kuitenkin olen mies ilman katkeruutta ja itsesääliä ja toimin ristikkojen maailmassa niillä panoksilla, jotka ovat käytettävissäni.

Jari Haapa-aho
jari.haapa-aho@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoiheisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi